

Міністерство освіти та науки України
Сумський державний університет
Медичний інституту

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ТЕОРЕТИЧНОЇ ТА ПРАКТИЧНОЇ МЕДИЦИНИ

Topical Issues of Clinical and Theoretical
Medicine

Збірник тез доповідей
IV Міжнародної науково-практичної конференції
Студентів та молодих вчених
(Суми, 21-22 квітня 2016 року)

ТОМ 2

Суми
Сумський державний університет
2016

захворюваннями гепато-біліарної системи (ГБС), частка яких серед хворих на подагру сягає 25 %.

Мета роботи – дослідити вплив патології ГБС на клінічні особливості перебігу подагри.

Проведено комплексне обстеження 38 хворих із первинною подагрою, які були розподілені на 4 групи:

1. без захворювань ГБС;
2. з жовчнокам'яною хворобою та хронічним некалькульозним холециститом;
3. з ознаками гепатозу;
4. з хронічним гепатитом.

Виявлено відмінності переважаючої локалізації ураження суглобів: у 1-й групі провідним у клінічній картині були зміни першого плюсне-фалангового суглобу; у 2-й групі превалювали ознаки ушкодження колінних, гомілково-ступневих, променево-зап'ястних та дрібних суглобів кистей; у 3-й групі спостерігалось поєднання змін першого плюсне-фалангового суглобу та колінних, гомілково-ступневих суглобів і суглобів кистей. У досліджуваній 2-й групі порівняно з іншими значно частіше зустрічалися периферичні тофуси, вони мали місце у 60 % спостережень. У цій же групі при рентгенологічному дослідженні відмічалися ознаки подагричного артриту II-III ст. (за E. Kavenoki-Mince). У пацієнтів 2-ї і 3-ї груп частота загострень подагри протягом року збільшувалася до 8 разів.

Таким чином, супутні захворювання ГБС, особливо жовчнокам'яна хвороба та хронічний некалькульозний холецистит, обтяжують перебіг подагри, що необхідно враховувати при курації хворих з комбінацією зазначених недуг.

КОМПЛЕКСНА ОЦІНКА ЯКОСТІ ЖИТТЯ ПАЦІЄНТІВ З РЕВМАТОЇДНИМ АРТРИТОМ

Зав.каф. сімейної медицини, професор, д.м.н. Орловський В.Ф., Мірошниченко Г.І.

СумДУ, медичний інститут, кафедра сімейної та соціальної медицини

Мета дослідження: вивчити якість життя (ЯЖ) пацієнтів з ревматоїдним артритом (РА) в залежності від різних факторів (віку та статі хворого, тривалості та рентгенологічної стадії РА, лікування).

Матеріали та методи. У дослідженні брали участь 45 пацієнтів з достовірним РА, що знаходилися на лікуванні у ревматологічному відділенні Сумської обласної клінічної лікарні та на амбулаторному прийомі у лікаря-ревматолога Сумської міської клінічної лікарні №5. Серед пацієнтів 40 жінок (89%) та 5 чоловіків (11%). Середній вік пацієнтів 48,5 років. Активність захворювання: I ст.-8 чол. (17,7%), II ст.-37 чол. (82,3%). Рентгенологічна стадія: II ст.-23 чол. (51,1%), III ст.-18 чол. (40%), IV ст.- 4 чол. (9%). Пацієнти отримували лікування: 24 чол. (53,4%) метилпреднізолон у дозі 4-8 мг на добу та 21 чол. (46,6%) комбіновану терапію, включаючи метотрексат дозі 2,5-10 мг 1 раз на тиждень. Тривалість РА 2-15 років.

ЯЖ оцінювалася за допомогою короткої форми загального SF-36 та специфічного опитувальника HAQ.

Результати. РА однаково погіршує ЯЖ пацієнтів незалежно від статі. Показники ЯЖ за опитувальником SF-36 були однаково знижені як у жінок, так і у чоловіків. Але показники соціального функціонування (SF), життєздатності (VT) та стану психологічного здоров'я (MH) у чоловіків з РА були значно вищі, ніж у жінок ($p < 0,05$). Виявлено, що вік при РА не є визначаючим фактором для ЯЖ, пов'язаним зі здоров'ям; був виявлений слабкий зворотній кореляційний зв'язок між віком і показниками SF-36: PF ($r = -0,26$, $p < 0,05$), BP ($r = -0,24$, $p < 0,05$), VT ($r = -0,22$, $p < 0,05$). Активність і тривалість хвороби достовірно впливає на ЯЖ пацієнтів з РА. Виявлений взаємозв'язок між індексом HAQ і активністю РА: $r = 0,39$, $p < 0,05$; між тривалістю захворювання та індексом HAQ: $r = 0,625$, $p < 0,05$. Рентгенологічна стадія РА не мала суттєвого впливу на показники ЯЖ пацієнтів по опитувальнику SF-36 ($p > 0,05$), але виявлений кореляційний зв'язок між рентгенологічною стадією РА та індексом HAQ ($r = 0,645$, $p < 0,05$). Показники фізичного та соціального функціонування, болю,

життєздатності вище у пацієнтів, що отримують комбіновану терапію з включенням метотрексату, ніж у тих, що отримують монотерапію преднізолоном ($p < 0,05$).

Висновки. РА значно погіршує ЯЖ пацієнтів.

ОЦІНКА ЗДОРОВ'Я У ХВОРИХ НА РЕВМАТОЇДНИЙ АРТРИТ У ПОЄДНАННІ З МЕТАБОЛІЧНИМ СИНДРОМОМ

Орловський О.В., Албоета Мустафа Н.К., Перун Ю.

Сумський державний університет, кафедра внутрішньої медицини післядипломної освіти

Відомо, що надмірна вага тіла не сприяє підвищенню якості життя людини, а у поєднанні з деякими хронічними хворобами погіршує перебіг останніх.

Мета: вивчити особливості сприйняття здоров'я у хворих на ревматоїдний артрит (РА) із надмірним індексом маси тіла (ІМТ).

Методи дослідження. Обстежено 38 пацієнтів на РА віком від 22 до 68 років. Анамнез захворювання складав від 1 до 26 років. Усі хворі отримували стандартну терапію з використанням базисних препаратів, глюкокортикостероїдів та нестероїдних протизапальних засобів (дозування залежало від тяжкості перебігу).

Для дослідження пацієнтів використовували аналіз скарг, об'єктивний огляд хворих з оцінкою уражених суглобів, виміром ІМТ, визначення якості їх життя (з використанням ВАШ – візуально-аналогової шкали, анкети HAQ - Health Assessment Questionnaire та індексу DAS-28 – Disease Activity Score), інструментальні та лабораторні дослідження (з визначенням таких показників активності РА як ШОЕ (мм/год) та СРБ (мг/дл)). Обробку результатів виконували на персональному комп'ютері з використанням Microsoft Excel.

Результати. Виявлено, що близько 75% пацієнтів мали надмірну масу тіла. І ступінь активності захворювання з урахуванням рівнів СРБ, ШОЕ, індексу DAS28 встановлено у 82%, II ступінь – у 28%. Нами не встановлено закономірності між вираженістю клінічних проявів, активністю захворювання та ІМТ.

Виявлено пряму закономірність між хворими з нормальним та підвищеним ІМТ у сприйнятті свого здоров'я. Найбільш значні відмінності спостерігалися за пунктами, які характеризували повсякденну активність та здатність до самообслуговування. Причому, ця відмінність пропорційно зростала із підвищенням ІМТ.

Висновки. Функціональний стан хворих на РА пропорційно залежить від ступеня надлишкової ваги.

ЧАСТОТА ГЕНОТИПІВ ЗА С677Т ТА А1298С ПОЛІМОРФІЗМАМИ ГЕНА МЕТИЛЕНТЕТРАГІДРАФОЛАТРЕДУКТАЗИ ЗАЛЕЖНО ВІД ІНДЕКСУ МАСИ ТІЛА У ПАЦІЄНТІВ ІЗ НЕАЛКОГОЛЬНОЮ ЖИРОВОЮ ХВОРОБОЮ ПЕЧІНКИ

Орловський В. Ф., Кучма Н. Г., Муренець Н. О., Бутенко Д. А, Черток В. С.

Сумський державний університет, кафедра внутрішньої медицини, післядипломної освіти.

Неалкогольна жирова хвороба печінки (НАЖХП) розповсюджена у 50% дорослого населення та є причиною розвитку дисфункції печінки. Поширеність зайвої ваги робить проблему НАЖХП актуальною серед дорослого населення. Більшість пацієнтів із НАЖХП мають зайву вагу і ожиріння, що підвищує ризик розвитку атеросклерозу та цукрового діабету 2-го типу. Широко вивчаються поліморфізми генів, асоціація яких тісно пов'язана з прогресуванням хвороб печінки і ожиріння. Існують дані, що ген метилентетрагідролатредуктази (МТГФР) впливає на розвиток та прогресування НАЖХП.

Метою нашої роботи було: дослідити залежність індексу маси тіла (ІМТ) від С677Т та А1298С поліморфізмів гена МТГФР у пацієнтів із НАЖХП.

Матеріали та методи. Під нашим спостереженням перебувало 98 пацієнтів із НАЖХП. Групу контролю склали 40 практично здорових осіб. НАЖХП виставлялася на основі лабораторних та інструментальних методів обстеження. Визначення алельного поліморфізму